

กระทู้ถามที่ ๔๓๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงแก้ไขประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เนื่องจากประกาศดังกล่าว ไม่ครอบคลุมกิจการประเภทห้างสรรพสินค้า

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยในเอกสาร ท้ายประกาศ ๔ ลำดับที่ ๒๗ ระบุให้อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่มีความสูง ตั้งแต่ ๒๓ เมตรขึ้นไป หรือมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นใดชั้นหนึ่งในหลังเดียวกัน ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ซึ่งมีลักษณะที่ตั้งหรือการใช้ประโยชน์ในอาคาร หนึ่งอย่างใด ดังนี้

๒๗.๑ อาคารตั้งอยู่ริมน้ำ ตามเอกสารท้ายประกาศ ๒ ฝั่งทะเล หรือทะเลสาบสงขลา หรือชายหาด หรือที่ตั้งอยู่ใกล้หรืออยู่ในอุทยานแห่งชาติ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ซึ่งบริเวณ ที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๒๗.๒ อาคารที่ใช้ในการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง

๒๗.๓ อาคารที่ใช้เป็นสำนักงานหรือที่ทำการของเอกชน

ต้องจัดทำรายงานเสนอในชั้นขออนุญาตก่อสร้างหรือหากใช้วิธีการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร โดยไม่ยื่นขอรับใบอนุญาต ให้เสนอในขั้นตอนการแจ้งต่อ เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ห้างสรรพสินค้าหลายแห่งแม้จะมีลักษณะเป็นอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร แต่กลับไม่ได้มีลักษณะที่ตั้งตามลำดับที่ ๒๗ ทำให้ไม่เข้าข่าย เป็นโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) สาเหตุเนื่องมาจากประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับล่าสุด พ.ศ. ๒๕๖๖ และฉบับก่อนหน้ามีช่องโหว่ในการเขียนและตีความ โดยทางสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ตีความว่าห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่มากกว่า ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร และสร้างติด แม่น้ำเจ้าพระยา อาทิ ห้างสรรพสินค้า ICONSIAM ไม่มีลักษณะตามลำดับที่ ๒๗.๑ ทั้งที่มีขนาดหลายแสนตารางเมตร และสร้างติดแม่น้ำเจ้าพระยา ยิ่งไปกว่านั้นจากการพิจารณา ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ห้างสรรพสินค้าอื่น ๆ ที่มีพื้นที่ มากกว่า ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร แม้ไม่อยู่ติดริมแม่น้ำ ก็ไม่ถือว่าเป็นอาคารที่ใช้เป็นการประกอบธุรกิจค้าปลีก หรือค้าส่ง ตามประกาศในลำดับที่ ๒๗.๒ ทั้งที่ห้างสรรพสินค้ามีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการค้าซึ่งมีการค้าปลีก และค้าส่ง และตัวอาคารมีขนาดใหญ่กว่าอาคารชุดและอาคารสำนักงานอื่นหลายเท่าและอาจจะสร้าง ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและอยู่อาศัยโดยรอบได้มากกว่าอาคารประเภทอื่น ทั้งช่วงดำเนินการก่อสร้าง และช่วงดำเนินการกิจการ แต่การออกประกาศของกระทรวงฯ และการพิจารณาของสำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกลับไม่ครอบคลุม การก่อสร้างห้างสรรพสินค้า ทำให้มีห้างสรรพสินค้าเกือบทั้งหมดในประเทศไทยไม่มีการจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อม (EIA) จึงขอเรียนถามว่า

๑. เหตุใดห้างสรรพสินค้าที่อยู่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยาและไม่อยู่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา ไม่ถูกจัดอยู่ในประเภทและขนาดของโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามลำดับที่ ๒๗ ข้อ ๒๗.๑ และ ข้อ ๒๗.๒ หรือลำดับอื่นใดของประกาศฯ ฉบับดังกล่าว ทำให้ห้างสรรพสินค้าไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการที่ประกาศฯ ฉบับดังกล่าว และฉบับก่อน ๆ ไม่ครอบคลุมและบังคับใช้กับกลุ่มห้างสรรพสินค้า ให้ต้องมีการจัดทำ รายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม อาจจะขัดกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อาทิ มาตรา ๔๘ และมาตราอื่น ๆ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการแก้ไขประกาศฯ หรือไม่ จะดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

๒. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ไม่จัดให้ห้างสรรพสินค้าอยู่ในลำดับที่ ๒๗ หรือลำดับอื่นใดในประกาศกระทรวงฯ ตามข้อเท็จจริงข้างต้น อาจจะเป็นข้อผิดพลาด หรือเป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือจงใจเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการกับกรณีข้างต้นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดความหมาย และกำหนดความแตกต่างระหว่างห้างสรรพสินค้ากับอาคารที่ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง รวมทั้งอาคารประเภทอื่น ๆ อย่างไร และผลของกระบวนการก่อสร้างและดำเนินกิจการของห้างสรรพสินค้าส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือมีส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดต่อประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงมากกว่าอาคารประเภทโรงแรมหรือสำนักงานหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการจัดการกับผลกระทบต่อสุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชน และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความเสียหายในมิติต่าง ๆ ที่เกิดจากการที่ห้างสรรพสินค้าไม่ต้องการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ โดยความเสียหาย และผลกระทบที่เกิดขึ้นถือว่าเป็นผลมาจากความจงใจหรือความประมาทเลินเล่อในการออกประกาศฯ ข้างต้นไม่ครอบคลุมห้างสรรพสินค้าหรือไม่ และการกระทำดังกล่าวอาจจะเป็นความผิดตามกฎหมายความรับผิด ทางละเมิดเจ้าหน้าที่ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการกับกรณีข้างต้นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๕. กรณีตรวจพบว่าอาคารบางแห่ง เช่น โรงแรมบางแห่งในกรุงเทพมหานคร แม้ต้องมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แต่กลับไม่ได้จัดทำรายงานฯ และมีการก่อสร้างและดำเนินการมาหลายปีแล้ว หน่วยงานใดมีอำนาจหน้าที่ในการเข้าตรวจสอบและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด และมีบทลงโทษผู้กระทำผิดอย่างไร และการอนุญาตให้ก่อสร้างโดยที่ไม่มีการจัดทำรายงานฯ ถือว่าเป็นความผิดของหน่วยงานใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ศุภณัฐ มินชัยนันท์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๓๘ ร.

ของ นายศุภณัฐ มินชัยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กรุงเทพมหานคร เรื่อง แนวทางการปรับปรุงแก้ไขประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เนื่องจากประกาศดังกล่าวไม่ครอบคลุมกิจการประเภทห้างสรรพสินค้า

ข้าพเจ้า พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

เหตุใดห้างสรรพสินค้าที่อยู่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยาและไม่อยู่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา ไม่ถูกจัดอยู่ในประเภทและขนาดของโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามลำดับที่ ๒๗ ข้อ ๒๗.๑ และ ข้อ ๒๗.๒ หรือลำดับอื่นใดของประกาศฯ ฉบับดังกล่าว ทำให้ห้างสรรพสินค้าไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการที่ประกาศฯ ฉบับดังกล่าว และฉบับก่อน ๆ ไม่ครอบคลุมและบังคับใช้กับกลุ่มห้างสรรพสินค้า ให้ต้องมีการจัดทำรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม อาจจะขัดกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อาทิ มาตรา ๔๘ และมาตราอื่น ๆ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการแก้ไขประกาศฯ หรือไม่ จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเรียน ดังนี้

๑. ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ เอกสารท้ายประกาศ ๔

ลำดับที่ ๒๗ อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ ๒๓ เมตรขึ้นไป หรือมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกัน ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ซึ่งมีลักษณะที่ตั้งหรือการใช้ประโยชน์ในอาคารอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้ ลำดับย่อยที่ ๒๗.๑ อาคารที่ตั้งอยู่ติดแม่น้ำ ตามเอกสารท้ายประกาศ ๒ ผังทะเล หรือทะเลสาบสงขลา หรือชายหาด หรือที่ตั้งอยู่ติดหรืออยู่ในอุทยานแห่งชาติหรืออุทยานประวัติศาสตร์ ลำดับย่อยที่ ๒๗.๒ อาคารที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ ค่าปลีกหรือค้าส่ง และลำดับย่อยที่ ๒๗.๓ อาคารที่ใช้เป็นสำนักงาน หรือที่ทำการของเอกชน ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในชั้นขออนุญาตก่อสร้าง

หรือหากใช้วิธีการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร โดยไม่ยื่นขอรับใบอนุญาต ให้เสนอในชั้นการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

ดังนั้น กรณีห้างสรรพสินค้าหรืออาคารใด ๆ ที่มีลักษณะเป็นอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ที่ตั้งอยู่บนโฉนดที่ดินที่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา ก็จะเข้าข่าย ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศฯ ลำดับย่อยที่ ๒๗.๑ รวมถึงกรณี ที่มีลักษณะเป็นอาคารที่ใช้ในการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง และอาคารที่ใช้เป็นสำนักงานหรือที่ทำการ ของเอกชน ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร ก็เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศฯ ลำดับย่อยที่ ๒๗.๒ และ ๒๗.๓ ด้วย

ทั้งนี้ กรณีตัวอย่างของห้างสรรพสินค้าที่เข้าข่ายเป็นโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และได้รับความเห็นชอบแล้ว ได้แก่

๑) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการ CENTRAL EMBASSY (ส่วนขยาย) ของบริษัท ซีพีเอ็น แอนด์ เอชเคแอล จำกัด และบริษัท เตียง จิราธิวัฒน์ จำกัด ตั้งอยู่ที่ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย พื้นที่สรรพสินค้า พาณิชยกรรม โรงมหรสพ สำนักงาน ภัตตาคาร สถานศึกษา ที่จอดรถยนต์ เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานฯ ตามประกาศฯ ลำดับย่อยที่ ๒๗.๓

๒) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการ เทอร์มินอล ๒๑ พระราม ๓ ของบริษัท แอล เอช มอลล์ แอนด์ โฮเทล จำกัด ตั้งอยู่ที่ ถนนพระรามที่ ๓ แขวงบางโคล่ เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย พื้นที่พาณิชยกรรม โรงมหรสพ ภัตตาคาร สำนักงาน และที่จอดรถยนต์ เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานฯ ตามประกาศฯ ลำดับย่อยที่ ๒๗.๑

๒. ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ วรรคท้าย บัญญัติ “ให้สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาทบทวน ประกาศตามวรรคหนึ่ง ทุกกรอบระยะเวลาห้าปี หรือในกรณีที่มีความจำเป็น จะดำเนินการให้เร็วกว่านั้นก็ได้” ซึ่งสำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ดำเนินการทบทวน ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามขั้นตอน เพื่อออกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

และสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ โดยตามขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็น เพื่อออกประกาศฯ ดังกล่าว ได้รับประเด็นให้พิจารณาห้างสรรพสินค้าเป็นโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดแผนการดำเนินงานในการศึกษาทบทวนประเภทและขนาดโครงการหรือกิจกรรมหรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลำดับที่ ๒๗ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ และนำเสนอในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ ด้วยแล้ว โดยปัจจุบันสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ระหว่างดำเนินการ เรื่องดังกล่าว

คำถามข้อที่ ๒

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ไม่จัดให้ห้างสรรพสินค้าอยู่ในลำดับที่ ๒๗ หรือลำดับอื่นใดในประกาศกระทรวงฯ ตามข้อเท็จจริงข้างต้น อาจจะเป็นข้อผิดพลาดหรือเป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือจงใจเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการกับกรณีข้างต้นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

แม้ว่าประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ และฉบับก่อน ๆ ไม่ได้กำหนดให้ห้างสรรพสินค้าเป็นโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่หากห้างสรรพสินค้าเป็นอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และมีลักษณะที่ตั้งและการใช้ประโยชน์อาคารตามลำดับย่อยที่ ๒๗.๑ ลำดับย่อยที่ ๒๗.๒ และลำดับย่อยที่ ๒๗.๓ ของประกาศฯ แล้ว ก็เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีการยกตัวอย่างของห้างสรรพสินค้าที่จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่ได้อธิบายในประเด็นข้อ ๑ แล้ว

คำถามข้อที่ ๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดความหมาย และกำหนดความแตกต่างระหว่างห้างสรรพสินค้ากับอาคารที่ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง รวมทั้ง

อาคารประเภทอื่น ๆ อย่างไร และผลของกระบวนการก่อสร้างและดำเนินการของห้างสรรพสินค้า ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือมีส่วนได้เสียสำคัญอื่นใด ต่อประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงมากกว่าอาคาร ประเภทโรงแรมหรือสำนักงานหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเรียน ดังนี้

๑. การกำหนดความหมายของประเภทโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พิจารณาตามกฎหมายของหน่วยงานอนุญาตและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยกรณีโครงการประเภทอาคาร พิจารณาอ้างอิงตามนิยามของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ทั้งนี้ อาคารประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง เป็นประเภทที่กำหนดให้ต้องจัดทำรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จึงมีการกำหนดความหมายไว้ในประกาศ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ ส่วนการกำหนดความหมาย ของห้างสรรพสินค้า ต้องพิจารณาตามนิยามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วย การควบคุมอาคาร เนื่องจาก ไม่ได้กำหนดให้เป็นประเภทโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๒. การพิจารณาระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากประเภทโครงการอาคารทั้งในส่วน ของห้างสรรพสินค้า โรงแรม สำนักงาน หรืออาคารใด ๆ ในระยะก่อสร้าง พิจารณาจากผลกระทบ จากกิจกรรมการก่อสร้าง ระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้าง และชุมชนและพื้นที่อ่อนไหว โดยรอบพื้นที่ก่อสร้างที่อาจได้รับผลกระทบเป็นหลัก ส่วนผลกระทบในระยะดำเนินการ พิจารณาจาก ผลกระทบที่เกิดจากผู้พักอาศัย ภายในโครงการหรือผู้ใช้บริการโครงการเป็นหลัก ดังนั้น การเปรียบเทียบ ผลกระทบของประเภทโครงการอาคาร จึงต้องพิจารณาประเด็นดังกล่าว

คำถามข้อที่ ๔

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการจัดการกับผลกระทบต่อสุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชน และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความเสียหายในมิติต่าง ๆ ที่เกิดจากการที่ห้างสรรพสินค้าไม่ต้องมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือไม่ โดยความเสียหาย และผลกระทบที่เกิดขึ้นถือว่าเป็นผลมาจากความจงใจหรือความประมาทเลินเล่อ ในการออกประกาศฯ ข้างต้นไม่ครอบคลุมห้างสรรพสินค้าหรือไม่ และการกระทำดังกล่าวอาจจะเป็น ความผิดตามกฎหมายความรับผิด ทางละเมิดเจ้าหน้าที่ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการกับกรณีข้างต้นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๔

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๐ กำหนดให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายออกการสั่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการหรือ การดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไว้จนกว่า รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะได้รับความเห็นชอบหรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการผู้ชำนาญการ และได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังกล่าวจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตามมาตรา ๕๑/๓ เมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ หรือในกรณีที่ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการ ให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๕๑/๑ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนำมาตรการ ตามที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาต หรือต่ออายุใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมาย ในเรื่องนั้นด้วย ซึ่งรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ใช้เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต ของหน่วยงานอนุญาต ตามกฎหมายส่วนหนึ่งเท่านั้น โดยมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ประกอบการขออนุญาตด้วย เช่น กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เป็นต้น ทั้งนี้ ในส่วนของห้างสรรพสินค้า ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายเป็นโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต้องขออนุญาตก่อสร้าง และดำเนินการจากหน่วยงานอนุญาตตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นเดียวกัน เช่น กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น

คำถามข้อที่ ๕

กรณีตรวจพบว่าอาคารบางแห่ง เช่น โรงแรมบางแห่งในกรุงเทพมหานคร แม้ต้องมีการจัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่กลับไม่ได้จัดทำรายงานฯ และมีการก่อสร้างและดำเนินการ มาหลายปีแล้ว หน่วยงานใดมีอำนาจหน้าที่ในการเข้าตรวจสอบและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดและมีบทลงโทษ ผู้กระทำผิดอย่างไร และการอนุญาตให้ก่อสร้างโดยที่ไม่มีการจัดทำรายงานฯ ถือว่าเป็นความผิด ของหน่วยงานใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๕

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตรวจสอบ โครงการ/กิจการที่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย แต่มิได้ดำเนินการ โดยอำนาจหน้าที่ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะเริ่มเมื่อผู้ดำเนินการ หรือผู้ขออนุญาตเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ

และสิ่งแวดล้อม และเมื่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตรวจสอบ และพบว่า เป็นโครงการที่มีการก่อสร้างหรือดำเนินการไปก่อนที่รายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อมจะได้รับความเห็นชอบ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงจะดำเนินการตามมาตรา ๑๐๑/๑ อย่างไรก็ดีตาม มีการกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบในส่วน ของหน่วยงานอนุมัติอนุญาตก่อสร้างและดำเนินการโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งมีหน้าที่ ต้องรอการส่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการหรือ การดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไว้จนกว่ารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการผู้ชำนาญการ และได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อมดังกล่าวจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้นำมาตรการ ตามที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไปกำหนด เป็นเงื่อนไขในการส่งอนุญาต หรือต่ออายุใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมาย ในเรื่องนั้นด้วย

ทั้งนี้ กรณีที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับเรื่องหรือ หรือเรื่องร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยง การเป็นโครงการที่ไม่ต้องจัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจะประสานแจ้งหน่วยงานอนุญาตที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาการเข้าข่ายเป็นโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยหากเป็นโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจะแจ้งให้หน่วยงานอนุญาตพิจารณาดำเนินการ ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑